

De vägrar bli Generation Ex

Säga vad man vill om köttberget och jätteproppen Orvar. Men jobba kan de. Dagens 60-åringar är rikare, friskare och mer arbetssugna än någon tidigare generation i samma ålder. Affärsvärlden har träffat 40-talisterna som storsatsar på sina nya företag.

Rolf Ellnebrand, 59

Startade eget i stället för att byta ner sig

Kanske hade det inte blivit någon företagsstart för Rolf Ellnebrand om inte det förlag där han var chef hade slagits ihop med ett annat förlag. I samband med omorganisationen bedömde den nya ledningen för förlagskoncernen att Rolf Ellnebrand var överflödig och han insåg snart att en ny anställning inte var något roligt alternativ.

- Det var svårt att komma in på samma befattningsnivå som den jag lämnat. Visst, jag hade kunnat gå in på en lägre nivå men då hade det varit svårt att få användning för mitt kontaktnät och mina erfarenheter.

Förra året startade han förlaget Columbus som hittills gett ut två böcker i eget varumärke; ytterligare ett antal titlar ges ut i samarbete med bland annat Prisma förlag.

- Man blir bara bättre och bättre i den här branschen. Jag lär mig saker och skapar nya kontakter hela tiden, säger han.
- Över huvud taget kan man vara kvar länge inom många områden i dag, man sliter ju inte ut sig fysiskt som i många arbeten förr i tiden.

Bengt Källbäck, 62

Forskaren som vann innovationspris

- HLB Catheter är ett skolexempel på hur man ska skapa ett företag, säger Bengt Källbäck och syftar på kombinationen av erfarna grundare och unga skickliga medarbetare. Bengt Källbäck är docent i fasta tillståndets elektronik på KTH och grundade HLB Catheter för ett år sedan tillsammans med två forskarkollegor från KTH och Karolinska institutet.
- Vi jobbar mycket med studentkraft, sammanlagt har tio studenter arbetat i bolaget under det första året, varav två utbytesstudenter från Singapore.

Företaget startade med hjälp av ett innovationslån från Almi på en halv miljon. Externa finansiärer har investerat ytterligare två miljoner kronor.

Förra året utsågs Bengt Källbäck, tillsammans med Anders Hult, även han KTHforskare, till Svenska Mästare i Innovation av Svenska Uppfinnareföreningen och Almi. Den prisbelönta uppfinningen är en enkel och billig metod för att tillverka katetrar. Den bygger på att en plastremsa formas till en kateter som förs upp genom ljumsken till hjärtats vänstra kammare och mäter tryck och volym på hjärtat. Katetern är patentsökt.

- Ett stort medicinteknikföretag har gett oss i uppdrag att göra en förstudie. Vi räknar med att göra kliniska prover i slutet av året och att vara ute på marknaden under 2008, säger Bengt Källbäck.

Hans uppskattning är att den totala efterfrågan på katetrar är marknaden för katetern är fem miljarder kronor per år.

- Målet är att utveckla HLB Catheter till ett internationellt företag, vi tittar ju redan från början på utlandet. Den största marknaden finns i USA.

Staffan Skeppstedt, 63

Sa upp sig efter 35 år

När Staffan Skeppstedt kommer till Affärsvärldens fotografering är det en bra dag för honom och hans företag Popab.

- Vi fick just en beställning av en kund i Japan på 20 000 käpphållare.

När han sa upp sig på Posten, efter 35 år på kvalificerade befattningar i statliga företag och myndigheter, blev de högsta cheferna glada (eftersom det var nedskärningstider) och hans bekanta blev oroliga. Inte kunde en nästan 60-årig byråkrat starta eget, menade de.

De hade fel.

I år räknar familjeföretaget Popab, med legotillverkning i Sverige av egenutvecklade, patenterade produkter som doppskor och käpphållare, med tre miljoner kronor i omsättning. Drygt åtta av tio produkter går på export till 25 länder, bland annat USA, Kanada och Ryssland. Till favoritkunderna hör unga holländska kronprinsessan Maxim a (efter ett benbrott) och nu avlidna operasångerskan Birgit Nilsson.

Det har gått nästan tio år sedan Staffan Skeppstedts mor blev arg för att hennes käpp ramlade ner på golvet, det fick honom att utveckla en produkt med hennes namn, Ingrid. En ergonomisk kryckhållare som gjorde det enkelt att ställa ifrån sig käppen.

- Nu lyfter det för oss, vi säljer mer än någonsin, målgruppen växer dramatiskt och vi lanserar snart två nya produkter. 2007 är Popabs år, säger han.

Gunvor Johansson, 66

Hon jobbar gärna till 95

- Jag tror att företag har nytta av vår livserfarenhet, säger Gunvor Johanson, som flyttade från Falkenberg till Stockholm i höstas för att ta uppdrag som konsult.

Hennes uppdragsgivare är bemanningsföretaget TNG, som specialiserat sig på senior arbetskraft. Genom TNG jobbar hon i dag i telefonväxeln hos Comhem.

- Jag tror att det handlar om en attitydförändring i hela samhället. Dagens äldre är mer aktiva än tidigare, därför vill företagen anställa oss, säger Gunvor Johanson.
- Att jobba som konsult är perfekt om man saknar affärsidé, men ändå vill ha ett eget företag, säger hon och förklarar att jobbet känns väldigt fritt. Hon bestämmer själv hur mycket hon vill arbeta. Genom att jobba extra behöver hon inte heller ta ut hela sin pension, utan kan låta en del av den växa. Det är en välvald strategi:
- Det är dyrt att vara pigg, man gör av med mer pengar då.

Att de skattemässiga reglerna har ändrats för dem som fortsätter att jobba efter pensionsåldern tycker hon därför är riktigt, både ur ett privat- och ett samhällsekonomiskt perspektiv.

- Äldre har jättemycket att ge. Jag har inte lust att vara hemma och vattna blommorna när jag kan vara ute och tjäna pengar.

Gunvor Johanson har nya projekt på gång. Genom sitt företag ska hon sälja näringspreparat på internet, bland annat genom att lägga upp annonser via Google.

- Går det bra håller jag nog på tills jag är 95 år. Är man är lite skrynklig på utsidan betyder det inte att man inte fungerar på insidan, säger hon.

Staffan Sjögren, 60

Nu noterar han sitt andra bolag

I början av 1990-talet tog Staffan Sjögren företaget Tag Master till börsen (i dag på First North). För ett par år sedan sålde han sina aktier i bolaget. Men hans intresse för och kunskaper inom området rfid-teknik fanns kvar.

För tre år sedan gick han till Sting, Stockholm Innovation & Growth, med ett par skokartonger fulla med optiska linser och solceller för att söka riskkapital. Sex affärsänglar nappade vilket gjorde det möjligt för hans nya företag Scirocco att

industrialisera den nya identifieringstekniken. Affärsidén bygger på en solljusdriven sändare som skickar i väg information. Tekniken kan användas som ett slags elektronisk streckkod, till exempel för att registrera flöden av lastbilar och andra stora objekt.

Därpå belönades Staffan Sjögren i Stockholms stads uppfinnartävling där en av hans produkter kallades "en banbrytande innovation". I december förra året noterades Scirocco på Aktietorget.

- Jag har aldrig tänkt tanken att jag skulle avstå från att starta projektet. Jag kunde området och såg att det fanns ett gap i marknaden, säger Staffan Sjögren.

Bengt Adolfsson, 61

Nu fungerar hans idé från 1990-talet

Bengt Adolfssons bolag, Dynoseal, bildades för två år sedan och har tillförts 2,5 miljoner kronor från Almi och IMI Cornelius, världens ledande tillverkare av läskedrycksmaskiner. Pengarna går till utveckling av en teknik för att serva kompressorer, till exempel i atomkraftverk eller inom bilindustrin. Potentiella köpare av tekniken, som ska säljas på licens, är tillverkare av så kallade axeltätningar.

- Tekniken kommer ur ett behov som varken mitt dåvarande bolag eller någon annan kunde klara förut: Inom många industrier vill man att kompressorernas tätningar ska klara att arbeta utan smörjolja, det är helt enkelt för riskabelt i kombination med matproduktion eller radioaktivitet, säger Bengt Adolfsson.

Dyonoseals teknik ska göra det enklare att sköta underhållet. Vinsten för till exempel ett atomkraftverk är att en tätning behöver bytas bara vartannat år i stället för varje år. Då undviker man kostsamma driftstopp.

Bengt Adolfssons uppfinning grundar sig på den teknik han började utveckla på 1980-talet, då för dryckesmaskiner. Då lyckades han inte riktigt att få tekniken att fungera, men nu verkar det gå bättre.

Investeringarna har inte räknats hem ännu, men Bengt Adolfsson säger sig tro på positivt kassaflöde i år. Delvis hänger det på om de nya, föreslagna EU-reglerna för kompressorer i bilindustrin går igenom. De reglerna skulle öka efterfrågan på Dynoseals produkt, enligt Bengt Adolfsson.

Conny Fredriksson, 58

Han gör revolt mot tandvårdssystemet

Det har gått drygt två år sedan hans tänder dömdes ut av hans dåvarande tandläkare hemma i Emmaboda.

-Det skulle kosta 150 000 kronor att byta ut alla tänder mot implantat. Jag fick tips om två olika kliniker i Polen. På båda ställena bedömde de att det skulle gå bra att laga, slipa till tänderna och göra nya porslinsbryggor. Det kostade mig 34 000 kronor.

En av de polska tandläkare som undersökte Conny Fredrikssons tänder är i dag klinikchef på hans företag Pacore. Affärsidén är lägre tandvårdspriser. Specialiteten är större ingrepp som fasta och lösa tandbryggor. Kunderna kommer från hela Norden.

Företaget, vars lokaler är placerade i samma hus som folktandvården i Emmaboda, har 14 medarbetare. Samtliga tandläkare är polska medborgare.

- De skattar i Polen och kan vara här i sex månader och jobba. Sedan måste de åka hem till Polen i sex månader innan de kan komma tillbaka, säger Conny Fredriksson.

Fast nu kommer han troligen att fastanställa flera av sina polska tandläkare eftersom de vill ha en permanent livssituation. Då måste de betala skatt i Sverige och det blir dyrare även för Pacore. Trots det hotas inte den låga prissättningen, enligt Conny Fredriksson. Kanske är det enda sättet att säkra personaltillgången på sikt, att erbjuda fasta anställningar.

- Engelsmännen dammsuger Polen efter tandläkare. Och de svenska landstingen är också där för att rekrytera.

Conny Fredriksson, som tidigare drivit bland annat ett antal byggföretag, restauranger

och ett glasbruk, verkar säker på att Pacore inte blir hans sista företagsstart.

- Jag har stora grejor som ligger på hyllan, hemliga affärsidéer. Jag måste bli 125 för att hålla allt jag lovat. Skulle jag sluta jobba skulle det nog inte vara bra för min hälsa, säger han.

Nu blir det förmånligare att driva eget efter 65

Den nya regeringen har kommit med en rad förslag som rör äldre i arbetslivet. För den som är född 1938 eller senare, och därmed omfattas av det nya pensionssystemet, kan ändringarna göra stor skillnad.

 Det är radikala grepp, det är billigare att anställa äldre och det lönar sig att jobba kvar, både som anställd och som egen företagare, säger Mikael Sindahl, skattejurist på Skatteverket.

Dessutom har det under senare år blivit lättare att få F-skattsedel. Reglerna kan, i kombination med en uppskjuten pension, göra en skillnad på flera tusen kronor i månaden sammanlagt för arbetsgivaren och den anställde.

- Det verkar som att regeringen verkligen menar allvar. De vill att vi gamlingar ska jobba kvar, säger Mikael Sindahl.
- Jag är 61 år, och jag har själv inte bestämt mig för hur jag ska göra, det är ju ett förslag som gör stor skillnad i plånboken.

Nya regler som trätt i kraft i år:

- Särskild löneskatt på inkomst av aktiv näringsverksamhet har försvunnit för dem över 65 år.
- Särskild löneskatt har tagits bort för dem som fyllt 65. Från och med i år betalar arbetsgivaren enbart ålderspensionsavgift.
- Nästan dubbelt jobbavdrag för anställda över 65 år. Det högsta jobbskatteavdraget är normalt ca 940 kr/månad. För dem som vid årets ingång fyllt 65 är det i stället ca 1 620 kr/månad.

Kajsa Gustin Linda Vikström

URL: http://www.affarsvarlden.se/hem/nyheter/article275829.ece Copyright © Affärsvärlden